

درسنامه

آموزش کامل مباحث آزمون علوم پایه دندان پزشکی
بر اساس رفرنس ۱۴۰۵

پروگنوز

دندان پزشکی

روان شناسی

تألیف

دکتر علی عجم حاجی محمدی

رتبه ۶ کشوری علوم پایه دندان پزشکی اسفند ۱۴۰۲

نظارت علمی

دکتر علیرضا عالمی

رتبه ۱ کشوری علوم پایه دندان پزشکی اسفند ۹۹

مدیر تألیف

دکتر سحر امیریان

همکار گرامی؛

با سلام

کتاب حاضر با عنوان **پروگنوز علوم پایه دندانپزشکی ۱۴۰۵** حاصل کار گروهی و زحمات شبانه‌روزی جمعی از مولفین باتجربه و مسئولیت‌پذیر در حیطه‌ی تألیف و آموزش پزشکی است که سعی شده با بهترین کیفیت و به صورت خلاصه‌ای کامل در اختیار شما عزیزان قرار گیرد.

دغدغه‌ی اصلی **تیم تألیف پروگنوز** گردآوری مجموعه کتبی حتی‌الامکان بی‌نقص برای حصول بهترین نتیجه و البته ساده‌ترین و سریع‌ترین راه دستیابی به آن در **آزمون علوم پایه** پیش رو بوده است تا داوطلبین محترم هر آنچه برای این امر نیاز دارند در اختیار داشته باشند.

با این همه کتاب حاضر و سایر کتب این مجموعه قطعاً خالی از نقص نخواهند بود و بنابراین از شما بزرگواران استدعا داریم تا با اشتراک گذاشتن این نکات در هر چه بهتر شدن محصول نهایی ما را همراهی بفرمایید.

با آرزوی موفقیت

دکتر سحر امیریان

بهار ۱۴۰۵

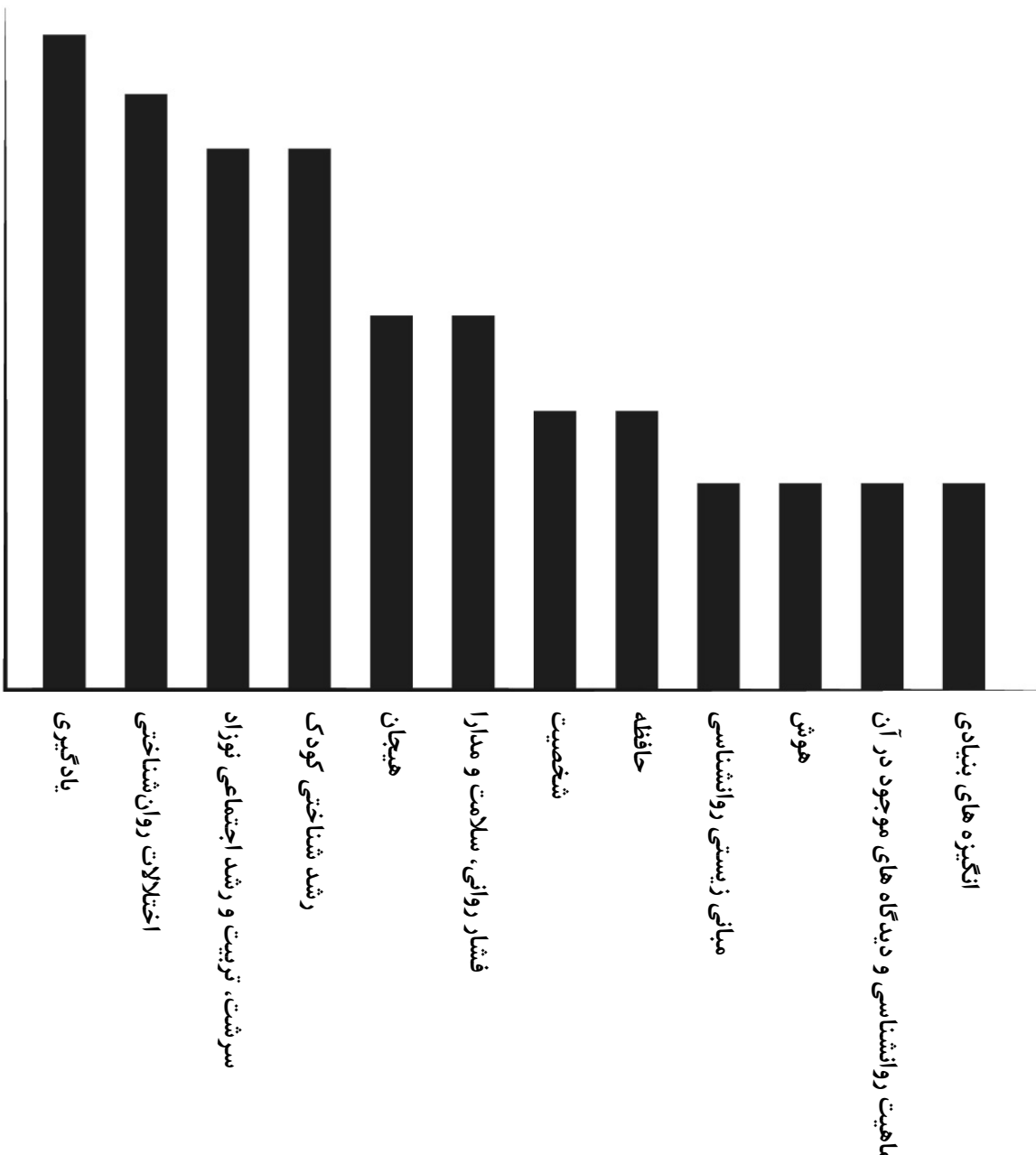
فهرست مطالب

فصل ۱: ماهیت روانشناسی و دیدگاه‌های موجود در آن	۱
فصل ۲: مبانی زیستی روانشناسی	۶
فصل ۳: سرشت، تربیت و رشد اجتماعی نوزاد	۱۱
فصل ۴: رشد شناختی کودک	۱۷
فصل ۵: یادگیری	۲۷
فصل ۶: حافظه	۳۹
فصل ۷: انگیزه‌های بنیادی	۴۵
فصل ۸: هیجان	۴۸
فصل ۹: هوش	۵۱
فصل ۱۰: شخصیت	۵۴
فصل ۱۱: فشار روانی، سلامت و مدارا	۵۹
فصل ۱۲: اختلالات روان‌شناختی	۶۳

سایر مباحث (مباحث غیرمهم)

فصل ۱۳: ادراک روانشناسی	۷۰
فصل ۱۴: هوشیاری	۷۳
فصل ۱۵: مشکلات سلامت روانی	۷۸
سؤالات تثبیتی	۸۱

روان شناسی

فصل ۱: ماهیت روانشناسی و دیدگاه‌های موجود در آن

مرجع: فصل اول کتاب روانشناسی اعلام شد از وزارت

ماهیت:	علم مطالعه رفتاری و رفتارهای ذهنی	روانشناسی
دیدگاه‌های قدیمی:	- فطری‌گرا ← به دنیا آمدن با مجموعه‌ای از دانش - تربیت‌گرا ← کسب دانش بر اثر تجربه و تعامل با محیط - تداعی‌گرا ← به مانند لوح سفید بودن بیشتر به هنگام تولد و کسب دانش از راه حواس	
مکتب قدیمی:	- ساختارگرایی ← تحلیل ساختارهای ذهنی و بررسی ارتباط تجربه با عناصر ذهنی - کارکردگرایی ← نحوه کار ذهن برای تطابق با محیط - رفتارگرایی ← پایه روان‌شناسی رفتاری، بنیانگذار: واتسون - هیأت‌نگر (گشتالت) ← کل متفاوت از مجموع اجزا - روانکاوی ← بنیان روان‌شناسی روان کاوانه	
دیدگاه‌های معاصر:	- زیست‌شناختی (نوروبیولوژی): همه رویدادهای روانی به نحوی با دستگاه عصبی و مغز در ارتباط‌اند. - رفتاری (behavioral): نتیجه فرایند یادگیری - روان‌کاوانه (psychoanalytic): ریشه رفتار در ناخودآگاه (ناهشیار) - شناختی (cognitive): رفتار براساس فرآیندهای ذهنی و درونی - پدیدارشناختی (انسان‌گرایانه، ذهن‌گرایانه، phenomenological): میل انسان به خودشکوفایی پایه رفتار است. (نظریات کارل راجرز)	
مراحل رشد روانی - جنسی فروید	- مرحله دهانی oral (تولد تا ۱ سالگی): نوزاد مکیدن و قرار دادن هر چیزی در دهان خود را دوست دارد. - مرحله مقعدی anal (۱ تا ۳ سالگی): آموزش آداب تواله رفتن - مرحله آلتی phallic (۳ تا ۶ سال): توجه کودک به آلت تناسلی‌اش، مرحله مربوط به اضطراب اختگی - مرحله نهفتگی latency (۷ تا ۱۲ سال): علاقه کمتر به بدن - مرحله تناسلی genital (۱۲ سال به بعد): آغاز در نوجوانی	

واژگان برگزیده

روان‌شناسی بالینی و مشاوره: بیشترین و کاربردی‌ترین شاخه روان‌شناسی

سؤالات برگزیده سرشت، تربیت و رشد اجتماعی نوزاد

۱- اوج اضطراب جدایی کودکان به طور معمول در چه سنی روی می دهد؟
(الف) ۱۴ تا ۱۸ ماهگی (ب) ۱۶ تا ۲۰ ماهگی (ج) ۶ تا ۸ ماهگی (د) ۸ تا ۱۲ ماهگی
(دندانپزشکی اسفند ۹۷ - قطب تهران، کرمان)
پاسخ: یکبار ماهها و نحوه رفتار کودکان را مرور کنیم: (A) دو ماهگی: لبخند زدن / (B) ۳-۴ ماهگی: جست و جوی چشمی، شناختن افراد خانواده و ترجیح آنها به دیگران / (C) ۴ ماهگی: تشخیص منبع صدا حتی در تاریکی / (D) ۶ ماهگی: توجه به صداهایی با مناظر جالب / (E) ۷-۸ ماهگی: اضطراب غریبی / (F) ۱۸-۱۴ ماهگی: اوج اضطراب جدایی کودکان

پاسخ: الف)

۲- تمایل کودک به نزدیک افراد خاص ماندن و احساس امنیت بیشتر در حضور این افراد توصیف کدام واژه است؟
(پزشکی اسفند ۹۷ - قطب مشترک کشوری)
(الف) وابستگی (ب) دلبستگی (ج) الگوسازی (د) نقش آموزی
پاسخ: صورت سوال تعریف دلبستگی است.
دل بسته ایمن: وقتی مادر برگشت با او به تعامل می پردازد. Secure
دل بسته نا ایمن اجتنابی: وقتی مادر برگشت با او تعامل مجدد نمی کند. Avoident
دل بسته نا ایمن دوسوگرا: هم مادر را می خواهد، هم پشش می زند. Ambivalent
نا به سامان: رفتار متناقض دارند مثلاً بی آنکه به مادر نگاه کنند به او نزدیک می شوند سپس با سرگشتگی دوباره دور می شوند یا اینکه وقتی مادر آرامشان کرد ناگهان زیر گریه می زند. Dis Organized

پاسخ: ب)

۳- نوجوانی که به باورهای سیاسی و مذهبی خود فکر نمی کند و علایق والدین را پذیرفته است در کدام مرحله از هویت یابی قرار دارد؟
(شهریور ۹۳ - قطب شمال)
(الف) هویت یابی ناقص (ب) دستیابی به هویت (ج) تعبیق هویت یابی (د) پراکندگی هویت
پاسخ: هویت یابی ناقص، عدم تجربه بحران هویت، متعدد به شغل و جهان بینی شان و پذیرفتن بی چون و چرای مذهب خانواده. بقیه مراحل هویت یابی را مرور کنیم:
• دستیابی به هویت: پشت سر گذاشتن بحران هویت و رسیدن به تعریفی از خویشتن، مواضع فکری خود را دارند و به آنها پایبندند.
• تعلیق هویت یابی: تجربه بحران هویت، بحران بین علائق خود و خانواده
• پراکندگی هویت: تعریفی از خود ندارند، ممکن است بحران هویت را تجربه کرده باشند و یا نکرده باشند.

پاسخ: الف)

۴- کدام یک از گزینه های زیر در مورد شنوایی نوزادان صحیح است؟
(الف) در پنج ماهگی کودک در تاریکی منبع صدا را درست تشخیص می دهد.
(ب) واکنش برگرداندن سر به طرف صدا در حدود ۸ ماهگی از بین می رود.
(ج) یادگیری اصوات حاصل از تکلم انسان در رحم آغاز می شود.
(د) نوزادان صدای انسان را به سایر صداهای دیگر ترجیح نمی دهند.
پاسخ:
• در چهار ماهگی کودک در تاریکی نیز می تواند منبع صدا را به درستی تشخیص دهد.

فصل ۶: حافظه

مرجع: فصل ۸ کتاب روان‌شناسی اعلام شده از وزارت

حافظه

انواع:

- حافظه حسی ← چند صدهزارم ثانیه
- حافظه کوتاه مدت (فعال) ← چند ثانیه
- حافظه بلندمدت ← چند دقیقه تا چند سال
- حافظه آشکار ← فرد رویدادی از گذشته خود را به صورت آگاهانه به یاد می‌آورد به صورتی که زمان و مکان آن مشخص باشد.
- حافظه پنهان (حافظه عملکردی) ← فرد اطلاعات خاصی را به یاد می‌آورد ولی آگاهانه نیست مانند رانندگی یک راننده متبحر
- حافظه دیداری ← بیشتر کودکان، به صورت عملی و با مشاهده

تداخل:

- پیش‌گستر ← اطلاعات قدیمی با اطلاعات جدید تداخل ایجاد می‌کند نمی‌گذارد از اطلاعات جدید استفاده کنید.
- پس‌گستر ← اطلاعات جدید با اطلاعات قبلی تداخل ایجاد می‌کند و نمی‌گذارد اطلاعات قبل را به یاد بیاورد.

افتلالات

یادزدودگی

(نسیان، فراموشی)

- پیش‌گستر ← اطلاعات قدیمی را در ذهن دارید ولی اطلاعات جدید را فراموش می‌کنید.
- پس‌گستر ← در طی ضربه به مغز حافظه قدیمیتان دچار آسیب شده است اما اطلاعات خیلی قدیمی و جدید را به خوبی به یاد دارید.

روش‌های تقویت حافظه

- تقطیع ← ۴ تا تاریخ شمسی به جای ۱۶ رقم حفظ کنید.
- گسترش معنایی ← تکه تکه کردن کلمه و دانستن معنی هر تکه در به یاد سپردن کلمه کمک می‌کند. (لوکوسیت = لوکو(سفید) + سیت (سلول))
- بافتار ← با فکر کردن به رویداد یا موقعیت یا تاریخ خاص چیزی که حس می‌کنیم فراموش کردیم به یاد بیاوریم.
- سازمان‌دهی مطلب
- تصویرسازی و رمزگذاری ذهنی
- کلیدواژه سازی

مقایسه انواع حافظه	
حافظه حسی	چند صدهزارم ثانیه
حافظه کوتاه مدت (فعال)	چند ثانیه
حافظه بلندمدت	چند دقیقه تا چند سال
حافظه آشکار	فرد رویدادی از گذشته خود را به صورت آگاهانه به یاد می‌آورد به صورتی که زمان و مکان آن مشخص باشد.
حافظه پنهان	(حافظه عملکردی)، فرد اطلاعات خاصی را به یاد می‌آورد ولی آگاهانه نیست مانند: رانندگی یک راننده متبحر
حافظه دیداری	بیشتر کودکان به صورت عملی و با مشاهده.
پیش گستر	اطلاعات قدیمی با اطلاعات جدید تداخل ایجاد میکند نمی‌گذارد از اطلاعات جدید استفاده کنید
پس گستر	اطلاعات جدید با اطلاعات قبلی تداخل ایجاد میکند و نمی‌گذارد اطلاعات قبل را به یاد بیاورد.

سؤالات برگزیده حافظه

۱- دوست شما به خانه جدید نقل مکان کرده است، شما پس از مدتی شماره جدید او را یاد گرفته‌اید اما در یادآوری تلفن قبلی او دچار مشکل شده‌اید. این موضوع بیان‌گر کدام یک از انواع حافظه است؟
(درانپزشکی اسفند ۹۷ - قطب شمال)

الف) اندوزش ب) الگوهای بازیابی ج) تداخل پس‌گستر د) تداخل پیش‌گستر

پاسخ: مهم‌ترین عامل ایجاد اختلال در بازیابی اطلاعات تداخل است که در نوع پس‌گستر اطلاعات جدید با اطلاعات قبلی تداخل ایجاد می‌کند و نمی‌گذارد اطلاعات قبلی را به یاد بیاورید. اما برعکس در تداخل پیش‌گستر اطلاعات قبلی با اطلاعات جدید تداخل ایجاد می‌کند و نمی‌گذارد اطلاعات جدید را به یاد آورید.

پاسخ: ج)

۲- دانشجویی برای حفظ کردن ۱۶ رقم نامربوط در حافظه کوتاه مدت آنها را به ۴ تاریخ مشهور هجری شمسی تبدیل کرده است. این دانشجویی برای بهسازی از چه روشی استفاده کرده است؟
(پزشکی، درانپزشکی شهریور ۹۷ - قطب زبان)

الف) تصویرسازی ذهنی ب) تقطیع ج) بسط معنایی د) سازماندهی

پاسخ: روش‌های تقویت حافظه: تقطیع، تصویرسازی، رمزگذاری ذهنی، کلید واژه سازی، گسترش معنایی، بافتار، سازمان‌دهی مطلوب. تقطیع: قطعه‌بندی یعنی به جای حفظ اعداد یا حروف نامربوط به تعداد زیاد، کلمه یا ارقامی که راحت‌تر در ذهن می‌ماند با آنها بسازیم و آنها را به ذهن بسپاریم.

بافتار: با فکر کردن به رویداد یا موقعیت یا تاریخ خاصی، چیزی را که فکر می‌کنیم از یاد برده‌ایم به یاد می‌آوریم. گسترش معنایی: کلمات پیچیده را تکه تکه کنیم و معنای هر تکه را بدانیم تا بهتر یادمان بماند.

پاسخ: ب)

۳- آسیب به کدام بخش مغز حافظه درازمدت را مختل می‌کند؟
(درانپزشکی شهریور ۱۴۰۰ - کشوری / اسفند ۹۷ - قطب اصفهان، تهران، کرمان)

الف) بخش قدامی قشر ب) بخش میانی قطعه گیجگاهی

ج) قطعه آهیانه‌ای د) بخش پیشانی قشر مخ

پاسخ: آسیب به بخش میانی قطعه گیجگاهی، حافظه درازمدت را مختل می‌کند و این حافظه مربوط به هیپوکامپ است. رمزگردانی حافظه بلند مدت صرفاً به صورت معنایی صورت می‌گیرد و برخلاف حافظه کوتاه‌مدت که به صورت دیداری شنیداری بود، این نوع رمزگردانی (معنایی)

سؤالات تثبیتی روان‌شناسی دندان

فصل ۱

۱- مفاهیم پردازش اطلاعات، حل مسأله، تصمیم‌گیری و استدلال جز علائق متخصص روان‌شناسی ... است؟

(دندانپزشکی اسفند ۹۶ - تهران)

الف) پدیدار شناختی ب) رفتاری ج) تحلیلی د) شناختی

۲- براساس کدامیک از رویکردهای روان‌شناسی، رفتار انسان به وسیله غرایز انسانی هدایت می‌شود؟

(دندانپزشکی شهریور ۹۵ - شمال)

الف) روانکاوی ب) رفتارگرایی ج) انسان‌گرایی د) زیست‌شناختی

۳- براساس نظریه فروید اضطراب اختگی در چه مرحله‌ای از رشد روانی جنسی کودک می‌تواند ایجاد شود؟

(دندانپزشکی اسفند ۹۹)

الف) آلتی ب) تناسلی ج) دهانی د) مقعدی

۴- نوع برداشتها و تفسیرهایی که افراد از اعمال و رفتارهای دیگران می‌کنند، موضوع کدامیک از رویکردهای روان‌شناسی است؟

(دندانپزشکی شهریور ۹۸ - قطب اهواز)

الف) روانکاوی ب) ذهن‌گرایانه ج) رفتارگرایی د) زیست‌شناختی

۵- براساس کدام رویکرد، نیروی اصلی برانگیزاننده آدمی، گرایش به خودشکوفایی است؟

(دندانپزشکی شهریور ۹۹)

الف) رویکرد رفتارگرایی ب) رویکرد انسان‌گرایی ج) رویکرد روانکاوی د) رویکرد شناختی

سؤال	۱	۲	۳	۴	۵
پاسخ	د	الف	الف	ب	ب
ارجاعات	ص ۲	ص ۲	ص ۱	ص ۲	ص ۲

فصل ۲

۱- آزاد شدن کدام انتقال دهنده عصبی در مغز انسان ارتباط نزدیک‌تری با احساس لذت دارد؟

(دندانپزشکی اسفند ۹۷ - تبریز)

الف) استیل‌کولین ب) سروتونین ج) دوپامین د) نوراپی‌نفرین

۲- مهار رفتارهای غریزی پستانداران و سازگاری آنها با تغییرات محیطی برعهده کدامیک از قسمت‌های مغز است؟

(دندانپزشکی اسفند ۹۷ - اهواز)

الف) تالاموس ب) هسته‌های قاعده‌ای ج) دستگاه لیمبیک د) مخچه

سؤال	۱	۲
پاسخ	ج	ج
ارجاعات	ص ۶	ص ۷